

60.008/4

Belföldi hírek

1981. november 9. h é t f ő

bb=1. utolsó szakaszban az őszi munkák

i/jf/jk/bam/zsu hgy

1981. november 9.

a mezőgazdasági üzemek november első hetében tartották azt az előnyt, amelyet a nagy nyári munka, az aratás idején szereztek. az őszi betakarítási főszezon munkáival a szokásosnál 10-12 nappal előbbre járnak.

a buza vetése országsszerte befejeződött. az adatok szerint a mezőgazdasági nagyüzemek a tervezettnél mintegy másfél százalékkal nagyobb területre vetettek kenyérgabonát. ez a teljesítmény azzal magyarázható, hogy a gyengébb minőségű földekkel rendelkező nagyüzemek érdeklődését felkeltette a gabonatermesztésért járó prémium, illetve árkiegészítés kezdeménye. azokban a megyékben, is tulteljesítették a vetési előirányzatot, ahol korábban a kedvezőtlenebb adottságok miatt sokhelyen tartózkodtak a gabonatermesztéstől, és más célra használták földjeiket. /ez a hasznosítási „irány”, azonban nem mindig volt összhangban a népgazdasági igényekkel és a külpiaci értékesítési lehetőségekkel, ezt az ellenmondást számolta fel az ősszel megjelent rendelet, amelynek lehetőségeivel sok üzem máris élt./

jól halad a betakarítás. a kukoricaföldeknek csaknem 90 százalékát már végigjárták a kombájnok. a gépeknek már csak a későbbi érésű kukoricában, illetve a rosszabb fekvésű terepeken lévő növényállományban van dolguk. a cukorrépa betakarítása is vége felé jár. a mezőgazdasági nagyüzemeknek az idény viszonylag kedvező időjárás mellett sikerült felszedni a cukorgyári alapanyagot. a termének már csak alig több mint 10 százaléka van kinn a földeken.

véget ért a munka a gyümölcsöskertekben is. az almaszüret legtovább szabolcsban tartott.

a hátralévő hetekben az őszi mélyszántás ad nagy munkát a mezőgazdasági üzemekben. a kijelölt terület több mint felét már megforgatták az ekék./mti/

MK

-.-

-1-

bb.2. csemege a vásárlóknak - nyit a felszabadulás téri csemege áruház

i/ag/gk/bc/zsu hgy

1981. november 9.

akár holnap megnyilhat a hivatalosan a károlyi mihály utca 1. szám alatt található, de általában felszabadulás térinek nevezett csemege áruház - vélük az arrajárók. a várakozás jogos: hosszú ideig tartott a nagy bolt korszerűsítése, s ha nem is holnap, de november második felében megnyitja kapuit a áruház.

a kívülről bekukucskáló „csak, a szép és jóformán teljesen elkészült eladóteret láthatja: a mélybarna csempével borított falakat, a barna árnyalatait variáló álmennyezetet, az ezekkel a színekkel harmonizáló narancsszínű hűtőpultokat, gondolákat, a szürke műköpadlót. az 500 négyzetméternyi eladótér azonban csak a látható fele a mintegy 1000 négyzetméteres üzletnek. a raktárakban, a szociális helyiségekben még szakipari munkák vannak hátra: festés, mázolás, villanyszerelés, liftek építése. ez utóbbiak az üzlet alatti raktárból szállítják majd az árut az eladótér közelébe. „élesztik, a hűtőkamrákat, - gépeket, - pultokat, érkezik már az áru is, amelyet avatott kezek fogadnak.

az üzlet ötven fős személyzetének többsége régi, tapasztalt szakember, összeszokott gárda: a szent istván körüti, időközben bezárt nagy abc-áruház dolgozói. ők hangsúlyozzák: az új üzlet nem abc, hanem csemegebolt. csak élelmiszert árulnak majd, de azt sokat, és sokféleképpen. hagyományos és önkiszolgáló módszerrel vásárolhat itt a vevő, akinek igyekeznek lehetőleg a teljes huskésztmény- és tejtermék-választékot kínálni. kávét, üdítőt, hidegkonyhai és cukrászati árukat nemcsak elvinni, megvásárolni lehet, hanem helyben fogyasztani is, sőt rendelésre összeállítanak alkalmi hidegtálakat, ajándécsomagokat. az itt dolgozók munkáját számos gép segíti. a raktárakban emelő-, rakodógépek, szállítótargoncák működnek, sok szeletelő- és csomagológépet is vásároltak. a csemege áruház egyébként reggel 7-től este 8-ig, szombat délután 4-ig várja majd a vásárlókat./mti/

.-

-2-

MK

bb.3. budapesten tartják a fejlesztési intézetek európai társaságának iii. konferenciáját

i/of/sa/bc/zsu hgy

1981. november 9.

november 11-től kezdődően - három napos programmal - budapesten rendezik meg a fejlesztési intézetek európai társasága iii. tudományos konferenciáját és tisztújító közgyűlését. az eseményt - amelynek házigazdája a magyar tudományos akadémia világgazdasági kutató intézete - az mta székházának dísztermében nyitják meg. a program szerint pach zsigmond páál akadémikus, az akadémia alelnöke üdvözli a résztvevőket, akik az 1975-ben létrehozott nemzetközi társaságban tömörülő 150 - a fejlődő országok társadalmi, gazdasági kérdéseivel, az elmaradottsággal, a fejlesztési stratégiával foglalkozó - európai kutató és oktató intézetet képviselnek.

az mta világgazdasági kutató intézeténél előzetesen elmondták az mti tudósítójának, hogy a társaság nemzetközi gazdasági témájú tanácskozásának címe „új fejlesztési utak - európa szerepe,„ mivel a társaság rendszeres kapcsolatokat tart fenn a fejlődő országokban működő társadalomtudományi regionális társaságokkal, ezek képviselőit is meghívták a budapesti tanácskozásra. a társaságban egyébként számos nemzetközi összetételű munkacsoport is működik, amely a fejlődés nemzetközi kérdéseivel, belső társadalmi, gazdasági témákkal foglalkozik, tudományos értekezleteket szervez és jelentős publikációs tevékenységet fejt ki.

a megnyitó ülésre budapestre érkezik willy brandt, a nemzetközi fejlesztési ügyek független bizottságának elnöke, nobel-békedíjas, az nszk szociáldemokrata pártja és a szocialista internacionálé elnöke, s vele együtt a konferencia előadói között szerepel amir jamal, tanzánia pénzügyminisztere, a fejlesztési kérdések nemzetközileg elismert szakértője, francisco delich argentin szociológus, aki a fejlődő országokban működő testvéregyesületeket képviseli. magyar részről bogнар józsef akadémikus, az mta világgazdasági kutató intézetének igazgatója tart megnyitó előadást./mti/

.-

-3-

MK

bb.4. pályázat katonai főiskolákra

i/km/s/bc/zsu hgy

1981. november 9.

a honvédelmi minisztérium jelentkezésre hívja fel a dolgozó nép szolgálatát hivatásuknak választó férfiakat, akik a magyar néphadsereg vagy a belügyminisztérium határőrség tisztjei kívánnak lenni.

a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, feddhetetlen előélet és erkölcsi-politikai megbízhatóság, hivatásos katonai szolgálatra való alkalmasság, érettségi bizonyítvány, vagy annak a folyó tanévben történő megszerzése, nőtlen családi állapot, 23 évnél nem idősebb életkor.

a jelentkezők felvételüket kérhetik: a kossuth Lajos katonai főiskolára, ahol gépesített lövész, harckocsizó, rakéta- és tüzér, felderítő, műszaki és bm határőr-szakon; a zalka máté katonai műszaki főiskolára, ahol légvédelmi rakéta- és tüzér, híradó, vegyvédelmi, rádiótechnikai, harc- és gépjárműtechnikai, fegyverzeti, hadtáp és katonai pénzügyi szakon; a kilián György repülő műszaki főiskolára, ahol repülőgép-vezetői, helikopter-vezetői, és repülőműszaki képzés több szakán folyik képzés.

ezek a főiskolák a katonai képesítés mellett a szakterülethez kapcsolódó üzemmérnöki, üzemgazdász, a vadászirányító-megfigyelő szakon általános iskolai orosz nyelvtanári képesítést nyújtanak.

a katonai főiskolára pályázók jelentkezési lapot a középiskola igazgatójától, a korábban végzetek a megyei hadkiegészítési és területvédelmi /budapesti a fővárosi hadkiegészítő/ parancsnokságtól, sorkatonák a parancsnokaiktól kaphatnak.

a pályázók a katonai főiskola mellett egyidejűleg más felsőfokú intézménybe is jelentkezhetnek.

pályázati határidő: 1982. január 31., kivétel a repülőgép- és helikopter-vezetői szak, ahol november 15-e./mti/

-.-

-4-

MK

bb.5. több hőszigetelőanyag a lakosságnak

i/sb/mm/bam/zsu hgy

1981. november 9.

a háztartások általában évente 6-10 ezer forintot költenek energiára, s ennek mintegy 70 százalékát fordítják fűtésre, amelyből jobb hőszigeteléssel évente 1000-1500 forintot lehetne megtakarítani. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium intézkedésére az idén a korábbinál jóval szigorúbb műszaki előírások léptek életbe, amelyek szerint az új épületeknél az eddiginél hatékonyabb hőszigetelésről gondoskodnak. az energiatakarékosság és a hővédelem kiterjesztésének fontos feltételként bővítette termelését az idén a könnyűbeton- és szigetelőanyagipari vállalat, amely az állami építőipar ellátásán túl 23 százalékkal több korszerű szigetelőanyagot szállított a családi házak, a társasházak építőinek. ezen belül az emeletközi és a tetőfödémek hő- és hangszigetelésére majdnem másfélszer annyi kőzetgyapotlemezt készített, mint a múlt év azonos időszakában. ezekkel a termékekkel a régi házak hőszigetelését utólag is lényegesen javíthatják olyannyira, hogy a fűtési energiaköltség 20-40 százalékát lehet megtakarítani, s így a hőszigetelésre fordított többletkiadás öt év alatt megtérülhet.

bővítették a termelést a családi házak, emeletráépítések, tetőtér-beépítések falazóanyagából, a gázszilikát kézi falazóelemből. a bővítést megalapozó kazincbarcikai beruházás a jövő évben fejeződik be, s így évente 80 ezer köbméterrel többet, összesen 400 ezer köbméter gázszilikát kézi falazóelemet szállíthatnak az építőknek. az országos érc- és ásványbányák vállalat pilisvörösvári üzemével együttműködésben megkezdődött a perlitvakolat gyártása. ezzel a termékkel is lényegesen javítani lehet a régi épületek hővédelmét, mert hőszigetelési hatása többszörösen meghaladja a szokásos vakolatét. a vállalat új bazaltgyapotgyárat épít, s növeli a kőzetgyapot-termékek kínálatát. ebben a tervidőszakban több mint 3 milliárd forintot költenek az energiamegtakarítást hatékonyan segítő szigetelőanyagok gyártásának fejlesztésére, s így majdnem megkétszerezik termelésüket. /mti/

-.-

bb.6. tudományos-technikai uttörőszemlék

i/km/tr/bc/zsu hgy

1981. november 9.

a magyar uttörők szövetsége, a művelődési minisztérium, és az országos pedagógiai intézet az idén is meghirdette a tudományos-technikai uttörőszemlékre a pályázatokat. /folyt.köv./

MK

-5-

bb.6./tudományos-technikai ... folyt./zsu

az iskolákban a napokban mintegy 200.000 füzetecskét osztanak ki a gyermekek között, akik a kiadványban szereplő feladatok megoldásával pályázhatnak a különféle szemlékre. az akció szervezői elsősorban a vi., a vii. és a viii. osztályos uttörőkhöz fordultak, azokhoz a pájtásokhoz, akik kedvelik az izgalmas játékokat, a felfedezést, a kutatást, és szeretnék próbára tenni képességeiket.

a pályázatot négy fő ágban - matematikai, társadalomkutatói, természetkutatói és technikai - hirdették meg.

a matematika iránt érdeklődő általános iskolások péter róza matematika játék a végtelennel című könyvének tanulmányozásával oldhatják meg feladataikat. a társadalomkutatók vetélkedőjének ez évi témája a változó világ. ujszerűek a feladatlapon is: az országos széchenyi könyvtár folyóirattárából kerestek elő a pályázatot kiírók két, 50 évvel ezelőtt megjelent ujságot. az egyik a „népszava”, - a munkások, a dolgozó emberek, a másik a „társaság”, - az előkelő rétegek lapja volt. mindkét hírlap 1931 januári számából cikkeket, közleményeket válogattak össze. az uttörők feladatai, hogy tanulmányozzák a két ujságot, s az összegyűjtött anyag alapján írjanak dolgozatot a korról.

a természetkutatók olyan feladatot kaptak, amelyek alapján nyomon kísérhetik, miként befolyásolják a növények életét az életelen környezeti tényezők. kísérletezésre hívják fel a pájtásokat olyan kutatásokra, melyeket könnyűszerrel otthon is elvégezhetnek. a technikusoknak a mindennapi élethez szorosan kötődő olyan technikai kérdéseket kell megoldaniuk, amelyekre a feleletet a fizikaórákon szerzett ismeretek felhasználásával adhatják meg.

az egyéni pályázatokat 1982. január 30-ig kell a fiataloknak elküldeniük az országos pedagógiai intézet tudományos-technikai uttörő szemle versenybizottságához.

az egyéni pályázatok mellett meghirdették a már hagyományos tudományos-technikai uttörőszemlék országos vetélkedőinek döntőjét, amelyeken egy-egy felmenő rendszerű szemle, vetélkedő, verseny legjobbjai mérik össze tudásukat. ezek a találkozókat rendszerint a tavaszi, a nyári szünetre esnek, témájukban sokrétűbbek, mint az egyéni pályázatok. a napokban alakult ki az országos döntők menetrendje. így az orosz nyelv barátai jövőre az áprilisi tavaszi szünetben csillebércen, az uttörőtechnikusok ugyancsak a tavaszi szünetben egerben versenyezhetnek. a természetkutató és a társadalomkutató uttörők országos vetélkedőjét a következő év júniusában csillebércen rendezik meg. ugyanitt találkoznak ugyancsak júniusban a legkiválóbb uttörő matematikusok és az ifju eszperantisták. csillebérc ad otthont a nemzetiségi, a nyelvi és az irodalmi vetélkedőknek is. a legkiválóbb uttörő mezőgazdászok készthelyen találkoznak majd./mti/

-6-

MK

bb.7. a fővárosi vízművek

1/dg/zsu hgy

1981. november 9.

értesíti a lakosságot, hogy gépházi karbantartási munkák miatt november 10-én kedden 23.00 órától 11-én szerdán reggel 7 óráig a ix. ker. józsef attila lakótelepen, a x. ker. zágrábi uti lakótelepen, a x. ker. szárnyas utcában és a xix. ker. kispest városközpontban vízhiány várható. a nyomásváltozás következtében átmenetileg üledékes lehet a víz.

kéri a lakosság türelmét és megértését./mti/ nyomásesökkenés, a magasabb szinteken

.-.

bb.8. zsolnay fajansz-program: több készül, gazdaságosabb lesz a gyártás

han/az/zsu hgy

1981. november 9.

reuzsánszát éli a zsolnay fajansz gyártása, ami a múlt század utóján elindította a világhír felé a pécsi porcelángyárat. az országos műszaki fejlesztési bizottság támogatásával 36 millió forintot költenek a termelés fejlesztésére. az eredmény: a gyönyörű diszporcelánból, két éven belül a jelenlegi mennyiség többszörösét gyártják, előállítását pedig gazdaságosabbá teszik. az elefántcsont színű alapon, színes és arany kidomborodó mintákkal dusan díszített vázákat, tálakat, készleteket készítenek mintázzák, a színes mázat, magas hőfokon égetik rá, hogy a színezés használat közben ne kopjon, megőrizze eredeti szépségét.

a fajansz költséges előállítása, magas ára miatt mindig különleges értékű luxuscikknek számított. jó félszázadon át szünetelt is gyártása, csak a muzeumi vitrinekben lehetett csodálni szebbnél szebb példányait. a hetvenes évek elején, a gyár alapítás centenáriuma kezdtek ismét készíteni. a technológia mestereként tisztelt kovács istván vezetésével. ő - aki már ötven éve dolgozik az üzemben - mentette át a zsolnay hagyományokat. jelenleg pécsen évi tízmillió forint értékű fajanszot készítenek. a márkás áru nyolc országba jut el, Európán kívül Japánba és az egyesült államokba, ennél több is elkélne, ha győznék gyártani.

a magastüzi zsolnay fajansz legújabbkori történetébe a gyár újabb két szakembere, mosonyi attila és tari jeno irták be nevüket azzal, hogy új eljárást dolgoztak ki a rendkívül munkaigényes és energiaköltséges porcelán termelésének növelésére, gazdaságosabbá tételére. erre a tervre alapozta fejlesztési döntését a műszaki fejlesztési bizottság is.

/folyt.köv./

-7-

MK

bb.8./zsolnay ... folyt./zsu

Építkezésre nem lesz szükség. az új, energiatakarékos kemencéket, gépeket meglévő csarnokban állítják fel. Üzembeelyezésük után, 1984-től, évi 40 millió forint értékű fajansz készül majd, de a piaci igényektől függően, e mennyiség két és félszeresét is előállíthatják. a fejlesztési program szerint a 113 éves pécsi porcelángyár visszatér a zsolnay hagyományokhoz: adottságait kihasználva, elsősorban igényes, értékes termékeket készít./mti/

-. -

bb.9. itt él/

a lápi póc, s a tücsökmadár - oltalom alatt a dömsödi duma-holtág

vir/mné/az/zsu hgy

1981. november 9.

természetvédelmi területté nyilvánították a dömsödi duma-ágot. a vidék gazdag vizinövény és állatvilágát. a mocsári vegetációt számos gyékény és nádfaj képviseli e tájon, s egyelőre még szép számban tenyészik a tündérrózsa és a vizitök is.

olyan ritka halfajok élnek a holtágban, mint a réti és vágócsík, a szakemberek szerint a vizinövényekkel sűrűn benőtt részeken megtalálható még a lápi póc néhány példánya. a kételtűek és a hüllők közül szép számban fellelhető a tarajos gőte és a mocsári teknős.

színes a holtág madárvilága is, sok szárnyas azonban az utóbbi években más vidékeken keresett otthont. már nem fészkel, de felkeresi e helyet a szürke és a vörösgém, ritkán ugyan, de megfigyelhető az üstökösgém. gazdag a terület nádiposzáta, a tücsökmadár és a sitke./mti/

-. -

bb.10. néptánc stúdió - gyermekeknek

csiz/az/zsu hgy

1981. november 9.

gyermek néptánc stúdiók alakítását határozta el a salgótarjáni józsef attila művelődési központ. szakemberei eddig palotásán és diósjenőn hozták létre ilyen csoportot, de még ebben az évben nagybátonyban, szécsényben, rétságon és pásztón is megalakul a gyermek néptánc stúdió.
/folyt.köv./

MK

-8-

bb.10./néptánc ... folyt./zsu

a megyei művelődési központ szakemberei mindenekelőtt a palóc néptánc kincs felelevenítésére, átörökítésére törekednek. munkájukhoz segítségül hívták justin balázs népművészt, 85 éves rimóci néptáncost, aki csupaszív lelkesedéssel vállalta az együttműködést. átadja tudását, tapasztalatait az oktatóknak, s gyerekeknek holecz istvánné rimóci népdalénekes-néptáncos, és bevonják a munkába a megyében élő idős népzeneészeket is. a palóc néptánc „anyanyelvének”, elsajátítása után kiterjesztik a tanulást a rábaközi, kalocsai és más vidékek ősi magyar táncaira - szintén idős népművészek közreműködésével./mti/

-. -

bb.11. honismereti szakkör ajándéka a múzeumnak - a tiszazug szőlőkultúrájának emlékei

end/st/zsu hgy

1981. november 9.

a tiszazug szőlőkultúrájának az elmúlt két évszázadból való tárgyi emlékeit bemutató, mintegy ezer darabból álló gyűjteményt adományozott a szolnoki damjanich jános múzeumnak a benkő józsef tiszakürti tanár által vezetett honismereti szakkör. a kollektíva lelkes tagjai évekig járták a híres tiszakürti kádár hazáját, tiszaföldvártól kunszentmártonig kutattak a padlásokon, a szublókban, összegyűjtötték a szőlő és gyümölcsművelés hagyományos és jellegzetes kézi munkaeszközeit. csak sárgarézből készült háti permetezőből ötvennél több található a gyűjteményben, közöttük olyanok, amelyeket a híres kunszentmártoni jacznik rézműves család készített. a kétszáznál több metszőkés és olló zöme a helyi kisműhelyek terméke. az anyagot egyelőre a tiszaföldvári és a szolnoki múzeumban helyezték el, a későbbiekben pedig önálló bemutató helyiséget kap a gyűjtemény./mti/

-. -

-9-

MK

bb. 12. kistermelőkkel is szerződnek - kevesebb várakozás a kapu előtt

i/jf/gg/gw hgy

1981. november 9.

november első hetében a konzervipari vállalatok tartottak a legelőbbre a jövő évi termékértékesítési szerződések kötésével. a termények, a különböző zöldségek és gyümölcsök kétharmadára ,,papiron,, már találtak szerződéses partnert.

a konzervipar évekként ezelőtt nem számított a mezőgazdasági termelők valamiféle előnyben részesített felvásárlói közé. az, hogy a szerződésekkel most előbbre vannak, azzal magyarázható: az élelmiszeriparnak ez az ágazata több évre kínálja a termelési biztonságot. a zöldségek 60 százalékát hosszútávú szerződésekkel veszik át, ezek közül nem egy ötéves termelési ciklusra vonatkozik. a gyümölcsstermelőkkel egyelőre csak részben sikerült elfogadtatni a hosszútávú megállapodások rendszerét, részsikereik azonban már vannak; a gyümölcsök ötödét veszik át jövőre hosszútávú szerződések alapján. a jövő évi szerződések egyeztető tárgyalásai különben általában zavartalanok voltak.

az ipar 1982-ben további szerkezetváltoztatást hajt végre, - ez is tükröződik a szerződésekben. a paradicsomsüritmények iránt mérséklődik a kereslet, ezért a felvásárlást is visszaszorítják. az ipar igyekszik mással pótolni a fontos konzerv-alapanyagot; mindenekelőtt az uborka jön számításba, és ez is a hagyományos termelői körzetekben, főként a duna-tisza közén, ahol a gyárak szívesen fogadják további szerződő-pártnerek jelentkezését.

szamócából és málnából is újabb szerződőket keresnek, egyelőre tulzott remények nélkül. új telepítésekre lenne szükség a termelői kínálat fokozásához. az érvényben levő rendelkezések szerint a szamóca és a málna nagyüzemi telepítését az állam 40 százalékos hozzájárulással segíti, a kistermelők még ennél is nagyobb arányban részesülhetnek a központi támogatásból abban az esetben, ha terményüket legalább három évre leszerződik nagybani felvásárlásra. ők a málna szaporítóanyagát kapják meg olcsóbban.

az ipar jövőre a nyersanyagoknak már több mint 15 százalékát szerzi be a kistermelőktől. bekapcsolásukat az ipar ellátásába mindenekelőtt az áfészek közreműködésével szorgalmazzák. nagyobb tételek átvételére azonban a konzervgyárak közvetlenül is szerződnek a kistermelőkkel, akiknek azonban a szállítási határidőkhöz alkalmazkodniuk kell, ugyanugy, mint a mezőgazdasági nagyüzemeknek. az áfészekkel kötött szerződésekben is rögzítik a várható átadási határidőket. mindezzel azért van szükség, mert a konzervipar igyekszik elejét venni az átvételnél helyenként mutatkozó torlódásoknak. a programozott szállításokkal kerülnek majd el a ,,kapu előtti,, várakozást.

/mti/
07.47/gw

- 10 -

bb. 13. kőolaj terven felül

tóa/az/gw hgy

1981. november 9.

a kőolaj- és földgázbányászati vállalathoz tartozó szénhidrogén lelőhelyeken a különböző eljárások alkalmazásával - például lovásziban és bázakerettyén széndioxid besajtolással, nagy-lengyelben pedig földgáz visszajuttatással - 8.800 tonna olajjal többet termeltek ki az idén, mint tervezték. gyorsult a kutató és feltáró munka is, az év eltelt tiz hónapjában mintegy négy és félezer méternyi kutfurást végeztek el terven felül.

/mti/

- . -

bb. 14. utépitőanyag az erőművi pernyéből

tóa/az/gw hgy

1981. november 9.

a zalaegerszegi közuti építő vállalat szakemberei új anyag- és energiatakarékos utépitési technológia kidolgozásába kezdtek; céljuk a cement, illetve bitument helyettesítése. a kísérletek során az utpálya szerkezet építéséhez erőművi pernyét használnak kötőanyagként. az ajkai hőerőmű által rendelkezésre bocsátott pernye - a porrá őrölt barnaszén égésterméké, lisztfinomságu salakpor - sok hasznos tulajdonsága révén jó utépitési alapanyagnak ígérkezik. a vizsgálati tapasztalatok szerint kötőtulajdonságai a cementéhez hasonlóak.

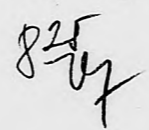
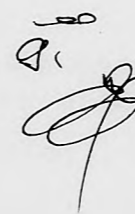
az új technológiát az egyházasadaróc - egyházasrádóc közötti utszakasz szélesítésénél alkalmazták először üzemi méretben. az eddigi tapasztalat szerint alkalmas pályaszerkezet építésére, az elhasználandó utpályák kiegyenlítésére és mezőgazdasági üzemi gyűjtőutak építésére. az első mezőgazdasági utat a jövő év tavaszán a zalaegerszegi termelőszövetkezetben építik meg.

/mti/

- . -

07.51/gw

- 11 -

bb. 15. új körzeti orvosi rendelő kőbányán

i/ri/sa/gw hgy

1981. november 9.

a kőbánya-ujhegyi lakótelep új körzeti orvosi rendelőjében hétfőn fogadták az első betegeket. átadásával az utolsó lakásrendelő is megszűnt a x. kerületben.

az újhegyi sétány mentén megépült, 1200 négyzetméter alapterületű, korszerű intézményben - amelyhez hat és félezer lakásban élők tartoznak - tíz felnőtt és hat gyermekorvos kezdte meg a munkát és van gyermekfogászati rendelés is.

a receptekre felírt medicinákért sem kell messzire fáradniuk a betegeknél, ugyanis az épület földszintjén megnyílt a lakótelep gyógyszerháza.

/mti/

- . -

bb. 16. kitüntetések

gk/gw hgy

1981. november 9.

az elnöki tanács több évtizedes eredményes gazdasági és társadalmi munkájuk elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából juhász jánost, a székesfehérvári könnyűfémű igazgatóját és tuza pált, a nitrokémia ipartelepek gazdasági vezérigazgató-helyettesét a szocialista Magyarországért érdemrenddel tüntette ki. ugyancsak nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát kapta kapeller györgyné, az ipari minisztérium osztályvezetője, ludvig Antal, az ipari minisztérium osztályvezetője, pálvölgyi jános, az ipari minisztérium osztályvezetője, pentz Mihály, az ipari minisztérium csoportvezetője és simon Béla, az ipari minisztérium főelőadója. a kitüntetéseket méhes Lajos ipari miniszter adta át.

/mti/

- . -

bb. 17. képmagnetofon a pedagógusképzésben.- országos tanácskozás Egerben

kov/st/gw hgy

1981. november 9.

a képmagnetofon alkalmazása a pedagógusképzésben és továbbképzésben - erről a témáról kezdődött háromnapos országos tanácskozás hétfőn Egerben a Ho Si Minh tanárképző főiskolán a pedagógusképző felsőoktatási intézmények képviselőinek részvételével. a tanácskozáson megvitatják, hogyan alkalmazható a képmagnetofon a különböző tantárgyak oktatásában és ismertetik több felsőoktatási intézmény e téren szerzett tapasztalatait.

/mti/

- . -

11.33/gw

- 12 -

bb. 18. Japánba utazott a Liszt Ferenc Kamarazenekar

i/is/s/dg/gw hgy

1981. november 9.

hétfőn háromhetes japán hangverseny-körútra utazott a Liszt Ferenc Kamarazenekar. a zenekar másodszor vendégszerepel a távolkeleti országban, a mostani meghívás 1979-es sikeres fellépéseik nyomán érkezett. ezúttal 15 koncertet adnak Japán nagyvárosaiban, közülük négyet Tokióban. két hangversenyükön szólótaként szerepel az ugyancsak Japánban turnézó Ránki Dezső Kossuth-díjas zongoraművész, egy alkalommal pedig a világhírű szovjet hegedűművész, Vlagyimir Szpivakov lesz a vendégük.

a Liszt Ferenc Kamarazenekar műsorán - a preklasszikusoktól a romantikusokig terjedő repertoárjuk mellett - a Bartók centenárium alkalmából a nagy zeneszerző több műve is szerepel.

az együttes december 1-én érkezik haza Japánból.

/mti/

- . -

bb. 19. fehér süveg a Mátra tetején

kov/st/gw hgy

1981. november 9.

a Mátrában hétfőn téliesre fordult az időjárás. kékestetőn hajnalban megkezdődött a havazás, apró pelyhekben több órán át hullott a hó, a Mátra csúcsein hólepel borítja a talajt és a fák ágait. a hőmérséklet a déli órákban sem emelkedett minusz 3 fok fölé, így a hó egyelőre megmaradt, az időnként kiragyogó napsütés ellenére. a hóréteg vastagsága azonban még számottevő, a hegyek csúcseinak fehér süvege inkább csak látványosság az őszi színekben pompázó erdők felett.

/mti/

9nem

- . -

bb. 20. elutazott az SZMBT küldöttsége

gk/dg/gw hgy

1981. november 9.

elutazott Budapestről a Szovjet-Magyar Baráti Társaság delegációja, amely Nyikolaj Fjodorovics Danyilinnak, az SZMBT elnökének, a Szovjetunió Orvos-Műszeripari Miniszterhelyettesének vezetésével a nagy októberi szocialista forradalom 64. évfordulója alkalmából járt hazánkban. a küldöttséget itt-tartózkodása alatt fogadta Ritter Tibor, az MSZMP központi bizottságának osztályvezető-helyettese. a delegáció látogatást tett Apró Antalnál, az SZMBT elnökénél. a Szovjet vendégek részt vettek a november 7-i központi és SZMBT-tagcsoportos ünnepségeken és ellátogattak az ipari minisztériumba, ahol körtvélyes István miniszterhelyettes fogadta őket. a delegáció bucsúztatásánál a ferihegyi repülőtéren jelen volt Ivan Vasziljevics Szalimon, a Szovjet Baráti Társaság szövegének magyarországi képviselője.

/mti/

12,13/gw

- . -
- 13 -

lok

x13-3x

bb. 21. időjárásjelentés

gw

1981. november 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. november 9.-én
13.00 órakor:

hideg marad az idő

szinte egész Európában hideg az idő. az atlanti-óceán és a földközi-tenger partvidékét kivéve hideg, sarkvidéki levegő árasztotta e kontinensünket. sok helyről jelentenek havazást is. így gyakoriak a hózáporok a szovjetunió északi felén, moszkva környékén, Lengyelországban és az alpokban. az éjszaka már a balkán félszigeten is erősen havazott, de ott még a melegebb levegő hatása miatt esők is előfordultak. magyarországon vasárnap változó volt a felhőzet, általában 1-9 órás nap-sütést mértek, az ország északnyugati fele volt a naposabb. elsősorban hózáporok fordultak elő, de nem hullott számottevő mennyiségű csapadék. főleg a dunántúlon fújt erős északi szél. a hőmérséklet csúcserőrtéke 3 és 8 fok között volt. ma hajnalra plusz 1 és -6 fok közé hűlt le a levegő, keleten helyenként zuzmarás köd is kialakult. délelőtt nagyrészt megszűntek a ködök. a felhőzet általában változó volt, és néhány helyen hózápor, gyöngye havazás fordult elő. a dunántúlon ismét erős szél fújt. a hőmérséklet 11 órára csak -1 és plusz 3 fok közé emelkedett.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet közép értéke 2,7 fok volt, amely 4,5 fokkal alacsonyabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mbár alig változik.

várható időjárás kedd estig:

keleten, északkeleten jobbra erősen felhős, ég és többfelé kisebb havazás. az ország többi részén időnként erős felhősödés, szórványos hózápor.

többhelyen erős északi, északkeleti szél. folytatódik a hideg, téli idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, -5,

között. Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 0, plusz 5 fok

/folyt.köv./

13.01/gw

- 14 -

13¹¹
31

bb. 21. /időjárás... folyt./gw

távolabbi kilátások szerdától -szombatig:

a hét második felében kissé enyhébb, de továbbra is az évszakhoz képest hűvös időre számíthatunk.

változóan felhős idő, havazás, majd eső várható.

Legalacsonyabb hőmérséklet eleinte -5, 0, majd -2, plusz 3 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 3, plusz 8 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 366 cm,

a víz hőmérséklete 7,8 fok.

/mti/

- . -

bb. 22. emlékülés sárospatakon

hag/st/gw hgy

1981. november 9.

kétnapos felolvasó emlékülés kezdődött hétfőn a sárospataki kollégium fenállásának négyszázötvenedik évfordulója alkalmából. a comenius tanítóképző főiskola dísztermében megrendezett tudományos ülésen történészek, nyelvészek és neveléstörténészek emlékeznek meg sárospatak jelentőségéről a hazai pedagógusképzésben. az előadások egyebek között méltatják a sárospataki kollégium szerepét a nemzeti nyelv és irodalom ápolásában, foglalkoznak kazinczy ferenc munkásságával és ismertetik a kollégiumtörténeti kutatások eredményeit.

/mti/

- . -

bb. 23. hazánkba érkezett jepisev hadseregtábornok

sa/dg/gw hgy

1981. november 9.

alekszej jepisev hadseregtábornok, a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta politikai főcsoportfőnöke katonai delegáció élén hivatalos baráti látogatásra hétfőn hazánkba érkezett.

/mti/

- . -

13.20/gw

- 15 -

14⁰⁰
31

bb. 24. baleseti krónika

s/dg/gw hgy

1981. november 9.

a hét végén 103 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt, ebből 10 halálos, 52 súlyos és 41 könnyű sérüléssel kimenetelű volt.

x x x

hódmezővásárhely külterületén paku jános 44 éves fűtő, siklósi lakos személygépkocsijával elütötte a lovat vezető takács károly 49 éves alkalmi munkás, szegedi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

tata külterületén, az m1-es uton mocsai sándor 28 éves műszerész, tatai lakos személygépkocsijával a fülöp józsef 41 éves alkalmi munkás, nagyigmándi lakos felügyelete alatt álló lovaskocsinak ütközött, a baleset következtében fülöp józsef a helyszínen meghalt. a rendőrség mocsai sándor vezetői engedélyét bevonta és megkezdte a baleset vizsgálatát.

tápióbicske külterületén rimóczi béla 29 éves magánkereskedő, nagykátai lakos személygépkocsijával elütötte varany jános 56 éves tehenész, tápióbicskei lakos, kerékpárost, aki súlyos sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint rimóczi béla nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség őrizetbe vette és tovább folytatja a vizsgálatot.

szabolcs-szatmár megyében, kék község belterületén szabó kálmán 78 éves nyugdíjas, kerékpárjával felborult és a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálatát megkezdte a rendőrség.

bács-kiskun megyében, városföld külterületén gajdos ferenc 31 éves rakodómunkás, budakalászi lakos személygépkocsijával elütötte dankó ferenc 28 éves raktári munkás, hetényegyházi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

szolnok megyében martfű külterületén slakta páál 38 éves szolnoki gépkocsivezető, személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára és ott összeütközött a vele szemben haladó személygépkocsival amelyet csinger jeno 52 éves tószegi téesz-tag vezetett. a baleset következtében csinger jeno és utasai közül misovics mihályné 72 éves nyugdíjas, tiszavárkonyi lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. slakta páál és további négy utas súlyos sérülést szenvedett. a rendőrség slakta páál vezetői engedélyét bevonta és eljárást indított ellene.

/folyt.köv./
13.30/gw

- 16 -

14¹⁵
3P

bb. 24. /baleseti....folyt./gw

szombathely belterületén molnár zoltán 28 éves autószerelő kisiparos, helyi lakos személygépkocsijával a kijelölt gyalogos átkelőhelyen elütötte horváth józsefné 79 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki súlyos sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint molnár zoltán nem adta meg az elsőbbséget a gyalogosnak, a rendőrség bevonta vezetői engedélyét és eljárást indított ellene.

/mti/

- . -

bb. 25. egyetemista, főiskolás rádiósok találkozója

i/ag/gk/dg/gw ie

1981. november 9.

immár hagyományos, évenként megrendezett találkozójukat tartják az egyetemek, főiskolák rádióstudióinak riporterei, szerkesztői vasárnaptól szerdáig miskolcon. a kisz kb kezdeményezésére már a tizedik országos tanácskozásra került sor a nehézipari műszaki egyetemen. a találkozón részt vevő mintegy 200 fiatal egyebek között megvitatta a kisz-szervezetek és a házi stúdiók együttműködésének tapasztalatait, e kapcsolatok fejlesztésének további lehetőségeit. a jelenlevők meghallgatják és megvitatják a különböző felsőoktatási intézményekben készített műsorokat és a kölcsönös érdeklődésre számotartókat kicserélik egymás között.

/mti/

- . -

bb. 26. elhunyt trunk alajos

pa/dg/gw ie

1981. november 9.

trunk alajos, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki a pártnak 1943 óta volt tagja, 79 éves korában elhunyt. bucsuztatása november 13-án, délután 3 órakor lesz az óbudai temetőben.

mszmp iii. kerületi bizottsága
építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók
szakszervezete

/mti/

- . -

bb. 27. elhunyt bányai zoltánné

s/dg/gw ie

1981. november 9.

bányai zoltánné, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1925 óta volt a párt tagja életének 92. évében elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása november 12-én, csütörtökön délelőtt 1/2 12 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/
13.44/gw

- . -
- 17 -

14³⁰
3P

bb.28. a belpolitikai főszervezőségi híreinek jegyzéke 1981.
november 9.-én 14.00 óráig

gw ie

1981. november 9.

1. utolsó szakaszban az őszi munkák
  2. csemege a vásárlóknak
  3. budapesti tartják a fejlesztési intézetek európai konferenciáját
  4. pályázat katonai főiskolákra
  5. több hőszigetelőanyag a lakosságnak
  6. tudományos-technikai utörőszemlék
  7. a fővárosi vízművek értesítése
  8. zsolnay fajansz-program
  9. oltalom alatt a dömsödi duna-holtág
  10. néptánc stúdió - gyermekeknek
  11. honsimereti szakkör ajándéka a múzeumnak
  12. kistermelőkkel is szerződnek
  13. kőolaj tervén felül
  14. utépitőanyag az erdőművi pernyéből
  15. új körzeti orvosi rendelő kőbányán
  16. kitüntetés
  17. képmagnetofon a pedagógusképzésben
  18. japánba utazott a liszt ferenc kamarazenekar
  19. fehér süveg a mátra tetején
  20. elutazott az szmbt küldöttsége
  21. időjárásjelentés
  22. emlékülés sárospatakon
  23. hazánkba érkezett jepisev hadseregtagbarnok
  24. baleseti krónika
  25. egyetemista, főiskolás rádiósok találkozója
  26. elhunyt trunk alajos
  27. elhunyt bányai zoltánné
  28. hírjegyzék
- /mti/

-.-

bb.29. népfrent-javaslatok a telefonellátottság javítására

t/of/pá/dg/zsu ie

1981. november 9.

falugyűlések és más közéleti fórumok sokaságán az utóbbi időben sokszor napirendre került a települések mostoha ellátottsága telefonkészülékekkel. ám, nemcsak panaszként, hanem a helyzet javítására is sok jó - anyagi befektetés nélküli, ugyyszólván mindenütt megvalósítható - javaslattal, kezdeményezéssel. így a népfrentmozgalomban felgyűlemllett tapasztalatok közreadását is szolgálta a hnf országos székházában hétfőn rendezett tanácskozás az országos távközlési hálózat helyzetéről, a fejlesztésével kapcsolatos elképzelésekről és lehetőségekről.

/folyt.köv./

14.05/zsu

-18-

14.35
3P

bb.29./népfrent-javaslatok ... folyt./zsu

a témát a hnf országos elnöksége mellett működő közlekedési és távközlési albizottság tűzte napirendre, és a posta vezérigazgatóság vezető szakembereinek bevonásával vitatták meg.

szóba került egyebek között, hogy a száznál több lakosu települések mindegyikében megtalálható segélykérő telefont minden további nélkül lehet használni bármilyen beszélgetésre akkor, ha - miként már van rá példa - hozzáférhetővé teszik a nap 24 órájában, s nem hivatalos „közeg”, munkájához vagy engedélyéhez kötik a tárcsázást. a kistelepüléseken - ez bebizonyosodott - a közösségi vagyon minden darabját általában magukénak is tekintik az emberek, s ha egyszer megállapodnak abban, hogy mindenki telefonálhat, a beszélgetés díját pedig beadja a becsületperselybe, akkor senki nem él vissza a lehetőséggel. ime, egyetlen példa a fillér nélküli - közhasznu és egyéni érdekü - beruházásra, amelyhez csupán egy kis ötletesség rugalmasság kell. a hálózatfejlesztésre meg olyan ésszerűsítő javaslatok hangzottak el népfrent-fórumokon, hogy a települések egymás közötti beszélgetési lehetőségeire is gondoljanak a szakemberek, hiszen például sürgősen kellhet orvost hívni a szomszéd községből, s ezeket a hívásokat - mint például diósd és érd esetében - ne budapest közbeiktatásával, ilyenformán idővesztéssel is lehessen csak lebonyolítani. az is megszivlelendő, hogy a lakosság közösségi munkájával - amint a tanácskozáson elmondták a posta illetékes szakembereinek - szívesen részt vállal a hálózatfejlesztésből, ha ilyenformán hamarabb javulhat a helyi távbeszélő-ellátottság.

a hétfői tanácskozás tanuságait a hazafias népfrent országos tanácsának titkársága elé terjesztik, ahonnan a távközlési hálózat működéséért, fejlesztéséért felelős szervekhez továbbítják a javaslatokat./mti/

-.-

bb.30. a magyar nemzeti bank hivatalos deviza- és valuta árfolyamai

zsu ie

1981. november 9.

devizaárfolyamok november 10-től

devizanem	vételi árfolyam	közép 100 egységre,	eladási forintban
angol font	6426,62	6433,05	6439,48
ausztrál dollár	3927,75	3931,68	3935,61
belga frank	92,33	92,42	92,51
dán korona	480,66	481,14	481,62
francia frank	615,63	616,25	616,87
hollandi forint	1403,21	1404,61	1406,01

/folyt.köv./
14.20/zsu

-19-

14.35
3P

bb.30./a magyar nemzeti ... folyt./zsu

devizanem	vételi árfolyam	közép 100 egységre,	eladási forintban
japán yen /1000/	148,25	148,40	148,55
kanadai dollár	2866,51	2869,38	2872,25
kuwaiti dinár	12205,56	12217,78	12230,00
norvég korona	584,01	584,59	585,17
nszk márka	1546,90	1548,45	1550,00
olasz lira /1000/	29,00	29,03	29,06
osztrák schilling	220,63	220,85	221,07
portugál escudo	53,42	53,47	53,52
spanyol peseta	36,11	36,15	36,19
svájci frank	1820,82	1822,64	1824,46
svéd korona	624,24	624,86	625,48
tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
usa dollár	3439,53	3442,97	3446,41

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1981. október 20-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

valuta /bankjegy és csekk / árfolyamok november 10-től

pénznem	vásárolható legmagasabb bankjegy címletek	vételi árfolyam	eladási 100 egységre forintban
angol font	50	6240,06	6626,04
ausztrál dollár	50	3813,73	4049,63
belgfa frank	5000	89,65	95,19
dán korona	1000	466,71	495,57
finn márka	100	760,28	807,30
francia frank	500	597,76	634,74
görög drachma	500	56,10	59,58
hollandi forint	1000	1362,47	1446,75
japán yen /1000/	10000	143,95	152,85
jugoszláv dinár	1000	79,17	84,07
kanadai dollár	100	2783,30	2955,46
kuwaiti dinár	10	11851,25	12584,31
norvég korona	100	567,05	602,13
nszk márka	1000	1502,00	1594,90
olasz lira /1000/	50000	28,16	29,90
osztrák schilling	1000	214,22	227,48
portugál escudo	5000	51,87	55,07
spanyol peseta	5000	35,07	37,23
svájci frank	1000	1767,96	1877,32
svéd korona	100	606,11	643,61
török lira	1000	25,47	27,05
usa dollár	100	3339,68	3546,26

14.40/zsu

15no
3P

-20-

bb.31. nőorvosok táncszókozása debrecenben

tár/st/ig ie

1981. november 9.

a magyar nőorvos társaság 21. nagygyűlését hétfőn nyitották meg debrecenben, a kölcsény ferenc művelődési központ színháztermében. a háromnapos tanácskozáson 450 hazai és külföldi szülész és nőgyógyász szakorvos vesz részt. a konferencia három fő témaköre: a csiramentes sebkezelés, illetve a szervezetben lévő kórokozók elleni küzdelem, a szülés körüli orvosi beavatkozások, valamint a nők változás-kori egészségügyi problémái. a nagygyűlés keretében kerekasztal-konferenciákat is rendeznek, amelyeken a szülési fájdalomcsillapítással, a hormonális fogamzásgátlókkal és a daganatos megbetegedések gyógyszeres kezelésével kapcsolatos kérdéseket tárgyalják meg. a tanácskozás alkalmából a művelődési központ előcsarnokában a legkorszerűbb nőgyógyászati műszerekből rendeztek kiállítást./mti/

- . -

bb.32. a budapesti közlekedési vállalat

s/dg/ig ie

1981. november 9.

értesíti az utazóközönséget, hogy az v. kerület bihari jános utca 17.szám alatti bérletpénztár november 11-ével megszűnik. helyette átmenetileg az v. kerület jászai mari téri aluljáróban, majd november 28-tól a rajk lászló utca - szt. istván körut sarkán lesz pénztár./mti/

- . -

bb.33. felhasználható: 16 órától

politikai könyvkiállítás ózdon

hag/st/ig ie

1981. november 9.

politikai könyvkiállítást rendeztek ózdon a pártoktatók házában a kossuth könyvkiadó által az utóbbi három évben megjelentetett könyvekből. a kiállításon mintegy kétszázötven kötetet mutatnak be, köztük a marxizmus-leninizmus klasszikusainak munkáit, a szocialista és a fejlődő országokat ismerető írásokat, a kommunista és munkáspártok kongresszusainak dokumentumait, népszerű történelmi munkákat és a munkásmozgalom kiemelkedő egyéniségeinek írásait./mti/

- . -

15.00/ig

- 21 -

15no
3P

bb.34. felhasználható: 16 órától

fontos sándor kiállítása kisteleken

dén/ig ie

1981. november 9.

fontos sándor festőművész kiállítása nyílt meg hétfőn a csongrád megyei kistelek nagyközség művelődési házában munkásklubjában. a szegeden élő alkotó, aki elsősorban az alföldi tanyavilág változó arcúlatát örökíti meg vásznain, ezuttal mintegy 30 közelmúltban készült festményét mutatja be. /mti/

bb.35. felhasználható: 17 órától

tótfalusi lászló ötvösművész munkái dunaujvárosban

dáv/st/ig ie

1981. november 9.

^(térplasztikákkal)
rézből, vasból kovácsolt kapukkal, épületdiszítő elemekkel, plakettekkel, ékszerekkel mutatkozott be tótfalusi lászló ötvösművész hétfőn dunaujvárosban, a munkás művelődési központban megnyitott kiállításán. a neves ötvösművész munkái már több középületen, többek között a budapesti hilton szálló és a vígadó épületén is helyet kaptak. dunaujvárosi kiállítását november 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

bb.36. felhasználható: 17 órától

üzemi tárlatsorozat kezdődött bács-kiskunban

lász/st/ig ie

1981. november 9.

üzemi tárlatsorozatot indított a szakszervezetek bács-kiskun megyei művelődési központja. az első kiállítást hétfőn kecskeméten, a bácsép vállalat munkásszállóján nyitották meg. a tárlaton négy bács-kiskun megyei alkotó, b. mikli ferenc festőművész, szappanos istván grafikus, nagy fristófi faszobrász és turi andre tüzzománcművész munkái láthatók. a jövő év végéig a szakszervezeti művelődési központ több mint husz hasonló tárlatot szervez a megyében. /mti/

15.10/ig

- 22 -

15³⁰
3P

bb.37. felhasználható: 17 órától

a balázs jános képzőművész kör jubileumi kiállítása kaposváron

hmé/st/ig ie

1981. november 9.

hétfőn kaposváron, a killián györgy ifjusági és uttörő művelődési központban megnyitották a balázs jános képzőművész kör egykori és mai tagjainak jubileumi kiállítását. a huszonkét éves korában elhunyt tehetséges festőművészről, balázs jánosról elnevezett kör az elmúlt harminc év alatt neves alkotógárda utrabocsátója volt. tagjai közül ismert festők, szobrászok, ipari formatervezők, grafikusok, építészek kerültek ki. a kiállításra hetven alkotó küldte el munkáját, köztük németh józsef és szabados jános munkácsy-díjas festőművészek, valamint kő páll munkácsy-díjas szobrászművész helyet kaptak a jubileumi tárlaton a kör jelenlegi tagjainak grafikái, akverelljei is. /mti/

bb.38. felhasználható: 18.00 órától

vietnam hétköznapijai - kiállítás dunaujvárosban

dáv/st/ig ie

1981. november 9.

„vietnam hétköznapijai”, címmel fotókiállítás nyílt hétfőn dunaujvárosban, a bartók béla művelődési központban. a tárlat bemutatja a vietnami nép küzdelmét hazája felszabadításáért és napjainkban végzett országépítő munkáját. a kiállítás december 2-ig tekinthető meg. /mti/

bb.41. felhasználható: 18 órától

házánkba látogat dr. bruno kreisky

tr/sg/ig ie

1981. november 9.

lázár györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására a közeljövőben hivatalos látogatásra hazánkba érkezik dr. bruno kreisky, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja. /mti/

15.20/ig

- 23 -

17³⁰
3P

bb.39. felhasználható: 19 órától !

a szobtahelyi barokk kamaraegyüttes első nyilvános hangversenye
lér/st/ig ie 1981. november 9.

a szombathelyi szimfónikus zenekar fiatal művészeiből alakult capella savaria barokk kamaraegyüttes hétfőn tartotta első nyilvános hangversenyét szombathelyen, a savaria múzeum nagytermében. a koncert műsorán telemann művei szerepeltek, a zeneszerző születésének háromszázadik évfordulója alkalmából.

a kilenc tagú kamaraegyüttes művészi törekvése, hogy a barokk zenét a korabeli hangszerekkel és szabályok szerint szóltassa meg./mti/

- . -

bb.40. az iparművészeti múzeum igazgatósága közli

jk/dg/is ie 1981. november 9.

hogyan az épület részleges felújítása miatt november 11-től az európai kerámiaművészet, az iparművészeti múzeum szecessziós üvegyűjteménye, valamint a papolczy-hagyaték című kiállítások megszüntetett. továbbra is látogathatók: a tevan margit emlékkiállítás, a múzeum legszebb keleti szőnyegeit bemutató időszak kiállítás és a novemberi hónap műtárgya./mti/

- . -

bb.42. országos tanácskozás az árelenőrzésről

t/sb/tr/ig ie 1981. november 9.

az árelenőrzést gyakorló intézmények szakemberei hétfőn országos tanácskozást tartottak, amelyen az utóbbi időben kiadott és a rövidesen megjelenő új szabályozások, rendelkezések tükrében vitatták meg az árelenőrzés lefontosabb gyakorlati tapasztalait és a jövő évi feladatokat.

csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke vitaindító előadásában hangsúlyozta: az árelenőröknek az eddigénél jobban kell élniük a közgazdasági elemzések eszközeivel, ami körültekintő munkát és nagyobb felkészülést követel. nagyon fontos ugyanis, hogy az árelenőrök a vállalati árpolitika hátterében meghúzódó szándékokat helyesen értelmezzék. a helyes kezdeményezéseket ne akadályozzák lényegtelen, formai kifogásokkal, ám lépjenek közbe, ha visszaéléseket, meg nem érdemelt haszonra törekvéseket tapasztalnak. ennek helyes megítélését segíti, hogy a tisztességtelen haszonnál 1979 végén hozott minisztertanácsi határozat értelmezéséről most részletes irányelveket tettek közzé./mti/

16.15/ig

- 24 -

17.15
BT

bb.43. felavatták pán józsef szobrát

t/gi/gi/dg/ig bc

1981. november 9.

pán józsef kossuth-díjas díszlettervezőre emlékeztek hétfőn a magyar filmgyártó vállalatnál: ebből az alkalomból felavatták a művész szobrát, morell mihály alkotását. a pályatársak nevében romvári józsef meleg szavakkal idézte fel a 25 évvel ezelőtt elhunyt művész alakját.

pán józsef 1934-től a magyar filmiroda, majd a hunnia filmgyár díszlettervezője volt. számos filmben működött közre, a többi között ő tervezte a valahol Európában, a talpalatnyi föld, a fel a fejjel és a különös házasság című filmek díszleteit. ez utóbbi munkájáért tüntették ki 1951-ben kossuth-díjjal. 1949-1954 között a színház és filmművészeti főiskolán a szcenika tanára volt./mti/

- . -

bb.44. a természetvédelmi törvényerejű rendelet tervezetéről tárgyalt a hazafias népfront környezetvédelmi munkabizottsága

t/ár/sa/dg/ig bc

1981. november 9.

hazánkban egy évszázada szabályozzák rendeletek a természeti táj, az élővilág értékeinek megóvását, s a legutóbbi átfogó rendelkezés éppen husz éves. az azóta végbement technikai, társadalmi fejlődés indokolta tette, hogy az élet változásaihoz igazodva új törvényerejű rendelet-tervezetet dolgozzanak ki -mondotta rakonczay zoltán, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnökhelyettese hétfőn, a hazafias népfront környezetvédelmi munkabizottságának ülésén. a hnf székházában megtartott tanácskozáson beszámolt arról is, hogy a készülő törvényerejű rendeletet több érintett társadalmi testületnél vitára bocsátották, hogy a végleges javaslat elkészültekor a különböző fórumokon megfogalmazódott véleményeket, észrevételeket - így a környezetvédelemben oly fontos szerepet játszó népfrontmozgalom állásfoglalását is - hasznosíthassák.

az új szabályozás szükségességét indokolva rámutatott: az 1976-ban alkotott környezetvédelmi törvény csupán keretet ad, a cselekvés legfontosabb elveit határozza meg, az egyes területekre vonatkozó rendelkezéseket, ennek alapján kell folyamatosan korszerűsíteni.

/folyt.köv./
16.30/ig

- 25 -

17.15
BT

bb.44. / a természetvédelmi ... folyt./ig

a táj károsításának, a növény- vagy állatfajok veszélyeztetésének tilalomfáit meghatározva a rendelet jórészt a természetvédelemben eddig is meglévő követelményeket gyűjti egybe, olyan szabályokat, amelyeket az ország egész területén érvényesíteni kellene - hangsúlyozta az okth elnökhelyettese. hiszen a szemétkerakodás például nemcsak a nemzeti parkokban, a természetvédelmi területeken tilos, hanem a kijelölt területek kivételével mindenütt. mégis, meghatározásra szorul a különleges oltalmat igénylő tájak, élőlények, természetvédelmi értékek köre, s az azokat károsító jelenségek, beavatkozások oka, elhárításuk módja, mindez pedig jelzi: a mindennapos gazdasági tevékenység, illetve emberi cselekvés során e jogszabályban is deklarált elveket rendre megsértik, figyelmen kívül hagyják. ezért az új törvényerejű rendelet is csak következetes végrehajtással, a benne foglaltak maradéktalan érvényesítésével szolgálhatja az eddiginél eredményesebben a természetvédelem ügyét.

e megállapításból kiindulva véleményezték a tervezetet a bizottság tagjai is. többen üdvözölték, hogy a javaslat részletesen meghatározza a természetvédelmi bírsággal büntetendő cselekmények körét, s ezzel kapcsolatban kifejtették: nem csupán a tájat romboló, az élővilágot megzavaró vagy pusztító üzemeket, intézményeket kell megkeresni és felelősségre vonni, hanem a természetvédelemnek azt is fel kell fednie, hogy az egyes esetekben kik előzhetők volna meg a kártevést, mit tettek az illetékesek az elhárítás érdekében. elhangzott az is: a bírságolás hatását fokozná, ha a kifizetendő összegeket az egész kollektíva jövedelmét befolyásoló alapokból vonnák el. ugyancsak növelheti a felelősségre vonás eredményességét, ha a kárt okozó vállalat vagy tsz ellen indított bírságolási eljárással egyidőben annak vétkes dolgozóival szemben szabálysértési eljárást is kezdeményeznek - javasolták.

a természetvédelem legnagyobb tartaléka ma a társadalmi háttér erősítése, a szemléletformálásban rejlő lehetőségek kihasználása - hangzott el az ülésen. többek között szorgalmazták: a tömegkommunikációs eszközök, s a népfront-mozgalom fórumai is vállaljanak nagyobb részt annak a gondolatnak a népszerűsítéséből, elfogadtatásából, hogy természeti értékeink megőrzése a lakosság egészének, valamennyiünknek közös érdeke. a felvilágosító, a meggyőző munkából persze a gazdasági vezetők körét nem lehet kihagyni, akik gyakran a természetvédők „akadékoskodásának”, tartják a védett területekkel kapcsolatos tilalmakat. pedig a rendelet-tervezetben a védelem új kategóriájként meghatározott „fokozottan védett”, értékek csupán az összterület 0,17 százalékát teszik ki, országos méretekben tehát a gazdálkodásból való kivonásuk nem veszélyeztetheti a termelést. ugyanakkor fontos feladata az okth -nak - állapították meg -, hogy a védetté nyilvánított területek állapotának megőrzése mellett segítse elő a környezetkímélő gazdálkodási módszerek bevezetését, e tájak oktatási, művelődési és idegenforgalmi célú hasznosítását./mti/

16.40/ig

17¹⁵
3P

- 26 -

bb.45. ifjúsági hét ujbudán

i/km/s/dg/ig

1981. november 9.

ifjúsági hét kezdődött hétfőn ujbudán, a kisz iv. kerületi bizottsága szervezésében. az egyesült izzóban alkotó ifjúság konferenciát rendeztek, amelyen az alkotó ifjúság egyesülés vezetői, a kerületi vállalatok, intézmények fiatal műszaki, közgazdasági szakemberei, illetve az intézmények fejlesztéssel foglalkozó munkatársai cserélték ki tapasztalataikat az ujtársokról, találmányokról, gazdasági hasznot hozó különféle javaslatokról. kedden a fiatal értelmiségiek vetélkedőn mérik össze tudásukat, s megrendezik a lakóterületi ifjúsági fórumot is. a továbbiakban számos, más szakmai és gazdag sportprogramot kínálnak a városrész lakóinak./mti/

bb.46. végső búcsú jász dezsőtől

t/gy/pá/dg/ig bc

1981. november 9.

hétfőn a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjának díszravatalozójában mély részvétellel vettek végső búcsút barátai, elvtársai, tisztelői az ndk-ban 84 éves korában elhunyt jász dezsőtől, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosától, újságírótól, hadtörténésztől. a hamvait tartalmazó urna mellett politikai, állami, társadalmi és kulturális életünk vezető személyiségei álltak díszőrséget. az mszp központi bizottsága, a magyar néphadsereg és a magyar partizán szövetség nevében csémi károly vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár méltatta az 1897-ben nagykárolyban született jász dezső gazdag életútját. kora ifjúságában elkötelezte magát a forradalmi eszmék, a dolgozók ügye iránt - mondotta. huszévesen egyik alapító tagja volt a kommunisták magyarországi pártjának. harcolt a magyar tanácsköztársaság honvédő háborújában, 21 évesen a 101. vörös gyalogezredben zászlóalj politikai bizotts. a tanácsköztársaság leverése után emigrációba kényszerült. a spanyol nép szabadságharcában tábormokként fogott fegyvert, s a második világháború éveiben a franciaországi katonai ellenállási mozgalomban harcolt.

tolnai gábor akadémikus, a magyar irodalomtörténeti társaság elnöke az igazságtalanság ellen tollal és fegyverrel egyaránt harcoló igaz hazafitól és következetes internacionalistától búcsuzott a család és a barátok nevében. kiemelte: jász dezső harcos életútján maradandót alkotott a marxista történetírásban, hadtudományi és harctörténeti műveivel.

ezután jász dezső hamvait a munkásmozgalmi panteonhoz kísérték, ahol végső nyugalomra helyezték. a kegyeletes szertartás az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

16.55/ig

- 27 -

17²⁰
3P

bb.44. / a természetvédelmi ... folyt./ig

a táj károsításának, a növény- vagy állatfajok veszélyeztetésének tilalomfáit meghatározva a rendelet jórészt a természetvédelemben eddig is meglévő követelményeket gyűjti egybe, olyan szabályokat, amelyeket az ország egész területén érvényesíteni kellene - hangsúlyozta az okth elnökhelyettese. hiszen a szeméttlerakódás például nemcsak a nemzeti parkokban, a természetvédelmi területeken tilos, hanem a kijelölt területek kivételével mindenütt. mégis, meghatározásra szorul a különleges oltalmat igénylő tájak, élőlények, természetvédelmi értékek köre, s az azokat károsító jelenségek, beavatkozások oka, elhárításuk módja, mindez pedig jelzi: a mindennapos gazdasági tevékenység, illetve emberi cselekvés során e jogszabályban is deklarált elveket rendre megsértik, figyelmen kívül hagyják. ezért az új törvényerejű rendelet is csak következetes végrehajtással, a benne foglaltak maradéktalan érvényesítésével szolgálhatja az eddiginél eredményesebben a természetvédelem ügyét.

e megállapításból kiindulva véleményezték a tervezetet a bizottság tagjai is. többen üdvözölték, hogy a javaslat részletesen meghatározza a természetvédelmi bírsággal büntetendő cselekmények körét, s ezzel kapcsolatban kifejtették: nem csupán a tájat romboló, az élővilágot megzavaró vagy pusztító üzemeket, intézményeket kell megkeresni és felelősségre vonni, hanem a természetvédelemnek azt is fel kell fednie, hogy az egyes esetekben kik előzhetők volna meg a kártevést, mit tettek az illetékesek az elhárítás érdekében. elhangzott az is: a bírságot fokozni, ha a kifizetendő összegeket az egész kollektíva jövődelmét befolyásoló alapokból vonnák el. ugyancsak növelheti a felelősségre vonás eredményességét, ha a kárt okozó vállalat vagy tsz ellen indított bírságot eljárással egyidőben annak vétkes dolgozóival szemben szabálysértési eljárást is kezdeményeznek - javasolták.

a természetvédelem legnagyobb tartaléka ma a társadalmi háttér erősítése, a szemléletformálásban rejlő lehetőségek kihasználása - hangzott el az ülésen. többek között szorgalmazták: a tömegkommunikációs eszközök, s a népfront-mozgalom fórumai is vállaljanak nagyobb részt annak a gondolatnak a népszerűsítéséből, elfogadtatásából, hogy természeti értékeink megőrzése a lakosság egészének, valamennyiünknek közös érdeke. a felvilágosító, a meggyőző munkából persze a gazdasági vezetők körét nem lehet kihagyni, akik gyakran a természetvédők „akadékoskodásának”, tartják a védett területekkel kapcsolatos tilalmakat, pedig a rendelet-tervezetben a védelem új kategóriájként meghatározott „fokozottan védett”, értékek csupán az összterület 0,17 százalékát teszik ki, országos méretekben tehát a gazdálkodásból való kivonásuk nem veszélyeztetheti a termelést. ugyanakkor fontos feladata az okth -nak - állapították meg -, hogy a védetté nyilvánított területek állapotának megőrzése mellett segítse elő a környezetkímélő gazdálkodási módszerek bevezetését, e tájak oktatási, művelődési és idegenforgalmi célú hasznosítását./mti/

16.40/ig

17¹⁵
3P

- 26 -

bb.45. ifjúsági hét ujbudán

i/km/s/dg/ig

1981. november 9.

ifjúsági hét kezdődött hétfőn ujbudán, a kisz iv. kerületi bizottsága szervezésében. az egyesült izzóban alkotó ifjúság konferenciát rendeztek, amelyen az alkotó ifjúság egyesülés vezetői, a kerületi vállalatok, intézmények fiatal műszaki, közgazdasági szakemberei, illetve az intézmények fejlesztéssel foglalkozó munkatársai cserélték ki tapasztalataikat az ujtársokról, találmányokról, gazdasági hasznot hozó különféle javaslatokról. kedden a fiatal értelmiségiek vetélkedőn mérik össze tudásukat, s megrendezik a lakóterületi ifjúsági fórumot is. a továbbiakban számos, más szakmai és gazdag sportprogramot kínálnak a városrészes lakóinak./mti/

bb.46. végső bucsu jász dezsőtől

t/gy/pá/dg/ig bc

1981. november 9.

hétfőn a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjának díszravatalozójában mély részvétellel vettek végső bucsut barátai, elvtársai, tisztelői az ndk-ban 84 éves korában elhunyt jász dezsőtől, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosától, újságírótól, hadtörténésztől. a hamvait tartalmazó urna mellett politikai, állami, társadalmi és kulturális életünk vezető személyiségei álltak díszőrséget. az mszmp központi bizottsága, a magyar néphadsereg és a magyar partizán szövetség nevében csémi károly vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár méltatta az 1897-ben nagykárolyban született jász dezső gazdag életútját. kora ifjúságában elkötelezte magát a forradalmi eszmék, a dolgozók ügye iránt - mondotta. huszévesen egyik alapító tagja volt a kommunisták magyarországi pártjának. harcolt a magyar tanácsköztársaság honvédő háborújában, 21 évesen a 101. vörös gyalogezredben zászlóalj politikai bizottság. a tanácsköztársaság leverése után emigrációba kényszerült. a spanyol nép szabadságharcában tábormokként fogott fegyvert, s a második világháború éveiben a franciaországi katonai ellenállási mozgalomban harcolt.

tolnai gábor akadémikus, a magyar irodalomtörténeti társaság elnöke az igazságtalanság ellen tollal és fegyverrel egyaránt harcoló igaz hazafitól és következetes internacionalistától bucsuzott a család és a barátok nevében. kiemelte: jász dezső harcos életútján maradandót alkotott a marxista történetírásban, hadtudományi és harctörténeti műveivel.

ezután jász dezső hamvait a munkásmozgalmi panteonhoz kísérték, ahol végső nyugalomra helyezték. a kegyeletes szertartás az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

16.55/ig

- 27 -

17²⁰
3P

bb 47. tudomány és technika háza zalaegerszegen

tóa um ká

1981. novemeer 9.

zalaegerszeg épülő új városközpontjában elkészült a tudomány és technika háza. a létesítmény jó feltételeket nyújt a városban működő tudományos és szakegyesületek, az mtesz tag-egyesületek, a tit szakosztályok munkájához. a tudományos szervek és intézmények hétfőn vették birtokukba a disz-téri épületet. ebből az alkalomból kustos lajos, zalaegerszeg tanácsának elnöke köszöntötte a kivitelezésben kitűnt építőket. az ünnepségen részt vett sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfőnt országos tanácsának főtitkára. /mti/

-.-

bb 48. átadták a csongrád-szentesi tiszta-hidat

dob um kz bc

1981. november 9.

hétfőn átadták rendeltetésének a csongrád és szentes határában épült új közúti tiszta-hidat. elkészültéről a helyszínen lakatos ervin, a hidépítő vállalat igazgatója adott jelentést pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszternek. ott volt komócsin mihály, a csongrád megyei pártbizottság első titkára, valamint a megye több más párt- és állami vezetője. a vendégek áthaladtak az új hidon, amelyen kedden kezdődik meg a rendszeres forgalom.

az 500 méter hosszú, 275 millió forintos, költséggel épült új hidon a közúti járműveknek két forgalmi sávot alakítottak ki, oldalt pedig külön uton közlekednek a gyalogosok, a kerékpárosok. a főváros és a duna-tisza köze illetve a tiszántul közötti forgalom ezen a tiszta-szakaszon eddig a közelben lévő közúti-vasúti hidon bonyolódott le. ezen egyirányú volt a közlekedés, a vonatok jöveletekor pedig mindkét oldalon negyedórát várakoztak a gépjárművek. az új hid átboccató képessége háromszorosa a réginek: óránként 1800 gépjármű haladhat át rajta várakozás nélkül. /mti/

-.-

- 28 -

17.00/um

1730

bb 49. bkV közlemény

um bc

1981. november 9.

a bkV közli, hogy november 11-én és 12-én a xiii. kerületben a váci út - balzac utca - visegrádi utca - szent istván körút által határolt területen felsővezeték-bontási munkát végez. ezért kéri a gépjármű-tulajdonosokat, hogy a kihelyezett megállni tilos táblákat vegyék figyelembe. /mti/

---

bb.50. megalakult a kamara külkereskedelmi tagozata

i/ban/jk/ig bc

1981. november 9.

hétfőn megalakult a magyar kereskedelmi kamara külkereskedelmi tagozata. az ülésen - amelyen részt vett veress péter külkereskedelmi miniszter is - megválasztották a tagozat vezetőségét, és meghatározták a jövő évi feladatokat. a testület vitatémáinak sorában a legfontosabbak: a vállalkozói tevékenység erősítésének feltételei és módszerei a külkereskedelemben; a külpiaci szervezet korszerűsítése és hatékonyságának fokozása; a külkereskedelmi tevékenység szervezeti korszerűsítése. /mti/

-.-

bb 51. hild-éremmel tüntették ki mátészalkát

kal/um kz

1981. november 9.

az eredményes városfejlesztő tevékenység elismeréseként a magyar urbanisztikai társaság hild jános érmet adományozott mátészalka lakóinak és tanácsának. a kitüntetést a hétfőn megtartott ünnepi tanácsülésen kelemen lajos, a társaság alnöke adta át a település vezetőinek. ezt követően tiszta lászló, a szabolcs-szatmári megyei tanács elnöke köszöntötte a kitüntetett várost. mátészalka tanácsa az ünnepi ülésen posztumusz diszpolgári címet adományozott szokolay örs debreceni tervezőnek, aki csaknem másfél évtizeddel ezelőtt elkészítette az akkor még nagyközségnek számító mátészalka első általános rendezési tervét. a hajdusági tervező a városi rang elnyerése után is nagy figyelemmel kísérte mátészalka fejlődését. az ő időtállóan bizonyult elgondolásait valósították meg például a városcentrum kialakításánál és az új lakónegyedek kivitelezésénél is.

/folyt.köv./

- 29 -

17.35/um

1730

bb 51. /hild-éremmel.... folyt./um

az ülésen Láncki János, a városi tanács elnöke többek között elmondta, hogy a 750 éves településen az utóbbi tíz évben megduplázódott az ipari dolgozók száma, s a huszezer lelkes településen napjainkban már hatuszren dolgoznak a szocialista iparban. ezzel arányban növekedett az új lakások, közművek és kereskedelmi-szolgáltató létesítmények száma, teljesítőképessége is. tíz év alatt a város minden harmadik lakója új otthonba költözött, több mint ezer lakást bekapcsoltak a távhőellátásba, a közműves ivóvízzel ellátott lakások száma pedig nyolcvanszorosára nőtt egy évtized alatt. /mti/

-.-

bb 52. napló-galéria debrecenben

tár um kz

1981. november 9.

új képzőművészeti kiállítóhellyel gazdagodott debrecen: a hajdu-bihari napló székházának klubhelyiségében rendezett tárlattal hétfőn megnyílt a napló galéria. a hajdu-bihar megyében élő képzőművészek népszerűsítésének szolgálatában havonta más-más művésznek biztosít bemutatkozási lehetőséget. a hétfőn megnyílt első tárlaton bényi árpád festőművész 16 alkotása került közönség elé. /mti/

-.-

bb.53. társadalmi segítség a szabadságukért, a haladásért küzdő népeknek

k-ár/sa/dg/ig kz

1981. november 9.

számos vállalati, intézményi kollektíva és magánszemély járult hozzá az utóbbi hetekben az őszi szolidaritási akció-sorozat idején - anyagi támogatással is a társadalmi haladásért küzdő népek segítéséhez. a magyar szolidaritási bizottság ezzel kapcsolatos hétfőn nyilvánosságra hozott közleménye szerint a bizottság szolidaritási számlájára befizetett összegekből többek között gyógyszereket, élelmiszereket, használati cikkeket, ruhá-neműt és iskolaszereket vásároltak, s juttattak el angolába, mozambikba, namibiába, nicaraguába, etiópiába, a jndk-ba, kambodzsába, vietnamba. e forrásokból támogatták a chilei hazafiak, a palesztinai felszabadító ~~szervezet~~ küzdelmét, s ugyancsak ebből az alapról segítették a kambodzsai árváknak épülő gyermekotthon létesítését.

/folyt.köv./
17.45/ig

- 30 -

B. M. Szabolcs

1840

bb.53. /társadalmi segítség ... folyt./ig

jelentős összeget fizetett be a szolidaritási bizottság számlájára többek között az ujkéri dózsa népe mezőgazdasági termelőszövetkezet, a sümegi foltex háziipari szövetkezet, a váci hradástechnikai anyagok gyára, a budapesti kéziszővők szövetkezte, a kisiparosok dorogi és székesfehérvári körzeti csoportja, a kiskunfélegyházi tévész „kiskun”, szocialista brigádja, a lajta-hansági állami gazdaság és a magyaróvári timföld és műkoronagyár.

a magyar szolidaritási bizottság önzetlen segítségükért köszönetét fejezte ki az érintett közösségeknek és személyeknek. /mti/

-.-

bb 54. kiállítás a vizivárosi galériában

t kj um dg pr

1981. november 9.

kováts nagy ira festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás hétfőn a vizivárosi galériában. a tárlaton csaknem negyven olajfestményt és applikált kép ad válogatást az utóbbi esztendőben született művekből. a kiállítás november 22-ig tekinthető meg a kapás utcai galériában. /mti/

-.-

bb 55. halálos baleset

um pr

1981. november 9.

pest megyében, kocsér külterületén egy kanyarban szőke béla honvéd személygépkocsijával egy utmenti fának ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül nagy józsef 17 éves tanuló, pomázi lakos a helyszínen, nyerges páll 22 éves segédmunkás, kocséri lakos pedig kórházba szállítás után meghalt. szőke és harmadik utasa könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint szőke béla nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. tovább folyik a baleset vizsgálata. /mti/

18.25/um

- 31 -

1845

bb 56. a teletext és viewdata szolgáltatások magyarországon

t mg um bam pr

1981. november 9.

a teletext és viewdata szolgáltatás hazai lehetőségeiről tanácskoztak hétfőn a szakemberek a mtesz híradástechnikai tudományos egyesületében.

a teletext - képernyőújság - bevezetése nem igényel nagy beruházást, az adóhálózatban lényeges változtatás nem szükséges, műszaki akadálya nincs, így a kísérleti sugárzás a szakemberek szerint már a jövő évben megindulhat. előnye, hogy rendkívül gyors, napra, órára kész adatokat szolgáltat, például a szállodai helyekről, az utviszonyokról vagy az időjárásról, az orion és videoton bármikor kész olyan tv-készülékek sorozatgyártását megkezdeni, amelyek a teletext vételére is alkalmasak, annál is inkább, mert nagyon rövid időn belül e nélkül nem lesznek versenyképesek a nyugat-európai piacon. a hagyományos tv-készülékek tulajdonosai is igénybe vehetik majd a teletext szolgáltatásait egy erre a célra konstruált adapter segítségével, amelynek azonban előállítási költsége, s így várhatóan fogyasztói ára is magasabb lesz a beépített készüléknél.

a teletexthez hasonlóan a viewdata szintén a tv képernyőjén keresztül ad információkat, de alapvető különbség a kettő között, hogy ez utóbbi egyedi - telefonos - összeköttetést jelent a számítógépes adatbankkal. a kapcsolat kétoldalu, mert lehetőség van a visszacsatolásra, a számítógéppel történő beszélgetésre. a számítógép nagyságától függően a viewdata rendkívül nagy mennyiségű információ közvetítésére alkalmas. noha ma már a hazai ipar is elő tud állítani olyan készülékeket, amelyek mind a teletext, mind a viewdata program vételére alkalmasak, az utóbbi a közeljövőben nem válik nyilvános szolgáltatássá, egyrészt a készülékek viszonylag magas ára, másrészt a jelenlegi telefonhálózat túlterheltsége miatt. jól használható azonban a viewdata-szolgáltatás a vállalatoknál, különösen ott, ahol országos hálózati adatokat kell nyilvántartani, s ezek változását állandóan figyelemmel kísérni. a viewdata vételéhez szükséges tv-készülék ugyanis jóval olcsóbb, mint a számítógépekhez jelenleg alkalmazott, ugyanerre a célra használt terminálok. a viewdata előnye az is, hogy a tv-képernyőn színesen jelenik meg az információ, ami könnyebbé teszi az áttekintést.

/folyt.köv./

- 32 -

18.35/um

18³⁰

bb 56. /a teletext...folyt./um

a kgst keretében mindkét szolgáltatásra magyar szakemberek dolgozzák ki a bevezetendő szabványt, s erre a jövő évben tesznek javaslatot. az országos műszaki fejlesztési bizottság megbízása alapján a műszaki egyetem híradástechnikai és elektronikai intézete végezte a kísérleteket, amelyeknek célja, hogy a teletext- és viewdata-szolgáltatások legkorszerűbb és leggazdaságosabb lehetőségét hazai berendezések alkalmazásával biztosítsák. /mti/

-.-

bb 57. időjárásjelentés

um pr

1981. november 9.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:

folytatódik a hideg idő

várható időjárás kedd estig: a keleti, északkeleti megyékben jobbra erősen felhős lesz az ég, és ott többfelé lehet kisebb havazás. az ország többi részén változóan felhős időre lehet számítani, szórványosan hózáporral. az északi szél gyakran erős lesz a várható hőmérséklet holnap kora délután nulla és plusz 5 fok között lesz. /mti/

-.-

bb.58. élő magazin

t/gi/jk/dg/ig pr

1981. november 9.

élő magazin címmel mutatta be új műsorát hétfőn a színházművészeti szövetség előadóművészek köre a rátkai márton klubban.

régi törekvése a két intézménynek, hogy megszólaltassa a betűket, pódiumot adjon az újságokban, folyóiratokban megjelent elbeszéléseknek, verseknek, énekeknek. ennek jegyében mutatták be a közelmúltban az élet és irodalmat, valamint a kortársat. most a hazánkban megjelenő, közkezdvelt szputnyik szovjet magazint választották az est szerkesztői. arra törekedtek, hogy a pódiumon olyan összeállítás elevenedjék meg, amely hiven tükrözi a lap tartalmát, visszaadja annak magazinszerűségét. a műsorban szovjet költők versei, dalok, elbeszélések hangoztak el. /mti/

-.-

19.45/ig

- 33 -

20⁰⁰

bb 59. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14.00 órától zárásig

um

1981. november 9.

29. népfront-javaslatok a telefonellátottság javítására
30. az mnb hivatalos deviza- és valuta árfolyamai
31. nőorvosok tanácskozása debrecenben
32. bkv közlemény
33. politikai könyvkiállítás ózdon
34. fontos sándor festőművész kiállítása kisteleken
35. tótfalusi lászló ötvösművész munkái dunaujvárosban
36. üzemi tárlatsorozat kezdődött bács-kiskunban
37. a balázs jános képzőművész kör jubileumi kiállítása kaposváron
38. vietnami hétköznapiok - kiállítás dunaujvárosban
39. a szombathelyi barokk kamaraegyüttes nyilvános hangversenye
40. az iparművészeti múzeum közleménye
41. hazánkba látogat dr. bruno kreisky
42. országos tanácskozás az árelleőrzésről
43. felavatták pán józsef szobrát
44. a hnf környezetvédelmi munkabizottságának ülése
45. ifjúsági hét újpesten
46. végső bucsu jász dezsőtől
47. tudomány és technika háza zalaegerszegen
48. átadták a csongrád-szentesi tiszta hidat
49. bkv közlemény
50. megalakult a kamara külkereskedelmi tagozata
51. hild-éremmel tüntették ki mátészalkát
52. napló galéria debrecenben
53. társadalmi segítség a szabadságukért, a haladásért küzdő népeknek
54. kiállítás a vizivárosi galériában
55. halálos baleset
56. a teletext és a viewdata szolgáltatások magyarországon
57. időjárás
58. élő magazin a rátkai márton klubban
59. hírjegyeik

- -
- 34 -
- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, izzák erika, fehér péter

21.13/um

21.30

00-008/H

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

k e d d
-----

bb 1. olaj helyett szén... - át programozott kazángyártás

i sz um bam pr

1981. november 10.

a hazai kazángyártók fokozatosan átprogramozzák gyártási, termelési terveiket. összhangban azokkal az intézkedésekkel, amelyek az olaj - s a gáztüzelés, -fűtés - szénrel való helyettesítésére ösztönöznek, a budapesti vegyipari gépgyár már az idén több mint megkétszerezte, s jövőre ismét megduplázza a szénkazánok termelését. ezzel teljes kazángyártásuk egyharmada ilyen típusokból áll majd. /tavaly a széntüzelésű kazánok még alig 10 százalékot képviseltek./ ezekkel a kazánokkal fűtik egyébként a társasházak, a lakóépületek, kommunális és szociális létesítmények jelentős részét.

a gyárban még a hetvenes években a szénhidrogén-program részeként gyors ütemben növelték az olaj- és a gázkazánok előállítását, a széntüzelésűekét gyakorlatilag megszüntették. akkoriban igen nagy volt az igény azokra a kazánokra, és a gyár több típust is kialakított. most azonban az energiaválsággal reneszánszát éli a hagyományos fűtés, azaz a széntüzelés. a budapesti vegyipari gépgyár kazánjait is forgalmazó szerelvényértékesítő vállalat már eleve úgy adta fel újabb rendeléseit a gyárnak, hogy az igények minél nagyobb részét a széntüzelésű típusokból elégítsék ki.

/folyt.köv./

- 1 -